

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Kommentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentti luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

Hautaustoimilain (457/2003) mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien ja seurakuntayhtymien tulee ylläpitää yleisiä hautausmaita. Luonnoksen uudeksi alueidenkäyttölaki 54 §:n mukaan yleisellä alueella tarkoitetaan asemakaavassa katualueeksi, toriksi, liikennealueeksi, virkistysalueeksi tai näihin verrattavaksi alueeksi osoitettua kunnan, valtion tai muun julkisyhteisön toteutettavaksi tarkoitettua aluetta. Säädös vastaa voimassa olevan alueidenkäyttölain 83 §:ää. Hautausmaiden luonne yleisinä alueina jää epäselväksi.

Luonnoksessa, kuten voimassa olevassakin laissa, yleisiksi alueiksi luetaan myös muun julkisyhteisön toteutettavaksi tarkoitetut luonteeltaan yleiset alueet. Kaavoituksessa hautausmaat ovat yleensä erityisalueita (EH). Järjestyslaissa (612/2003) hautausmaa on katuun, jalkakäytävään, toriin, puistoon ja urheilukenttään rinnastettu yleinen paikka. Luonnoksessa laiksi kaavojen toteuttamisesta on 20 §:ään ehdotettu lisäys, jonka mukaan kunnan on huolehdittava yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisesta sekä maapolitiikan harjoittamisesta alueellaan. Hautausmaiden ohella tämä johtaa kysymykseen kunnan vastuusta muidenkin julkisten toimijoiden ylläpitämiksi tarkoitettujen yleisten alueiden toteuttamisessa. Todettakoon, että lain 75 §:ään ehdotettu lisäys entisestään hämärtää yleisen alueen käsitettä.

Hautaustoimilaissa evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnille ja seurakuntayhtymille on säädetty velvollisuus ylläpitää yleisiä hautausmaita, mutta ehdotettu uusi alueidenkäyttölaki ja luonnos laiksi kaavojen toteuttamisesta eivät anna seurakunnille keinoja velvollisuudesta huolehtimiseen silloin, kun hautausmaaksi tarvitaan uutta aluetta. Alueiden lunastusmahdollisuus on vain kunnalla. Kiinteistönmuodostamislain (554/1995) mukainen lunastusmahdollisuus koskee tässä asiayhteydessä vain tontin osan lunastusta.

Esityksen perustelujen mukaan kaavojen toteuttamiseen liittyvät korvaus- ja lunastussäännökset on tarkoitus uudistaa meneillään olevassa lainsäädäntötyössä. Hautaustoimilaki on säädetty myöhemmin kuin kumottu maankäyttö- ja rakennuslaki, joten seurakunnan lunastusoikeuden puuttumista voimassa olevasta laista on voinut pitää ymmärrettävänä. Hautausmaan ylläpitäjän mahdollisuus lunastaa asemakaavassa yleiseksi hautausmaaksi osoitettua aluetta on otettava huomioon kaavojen toteuttamisesta annettavissa uusissa säädöksissä.

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Huokuna Pekka
Evangelisluterilainen kirkko, Kirkkohallitus

Palo Harri
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus